

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 4

ΒΑΓΕΝΑ ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ, ΔΟΥΚΑΣ ΣΠΥΡΟΣ, ΣΤΟΥΡΝΑΡΑ ΕΛΕΝΗ,
ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

❖ «Συναντήστε» τον κύριο της φωτογραφίας σε μια αίθουσα του μουσείου. Μπορείτε να «διαβάσετε» τη σκέψη του; Παρουσιάστε όσα πιστεύετε ότι σκέφτεται γράφοντας ένα μικρό αφηγηματικό κείμενο σε πρώτο ρηματικό πρόσωπο.

Λίγο μετά τον εμπρησμό του χωριού των Μαζεϊκών στις 14/12/43 πολλοί κάτοικοι υπέστησαν πολλές καταστροφές. Έτσι διακρίνουμε έναν άνδρα να σκέφτεται:

«Έχω χάσει τα πάντα, τα μόνα που μου απέμειναν για να νοι θυμίζουν τις καταραμένες ώρες της καταστροφής είναι αυτά τα λίγα σκουτιά που κατάφερα να σώσω από τη φωτιά. Γύρω μου αντικρίζω κατεστραμμένα σπίτια, απελπισμένους και ταλαιπωρημένους ανθρώπους που θρηνώντας ψάχνουν στα αποκαΐδια. Βλέπω τους περισσότερους να φεύγουν από τα Μαζείκα και νιώθω οργή για αυτά που μας έκαναν, πόνο και θλίψη. Α...ρε, Μαζείκα πώς σας κατάντησαν; Η μόνη λύση είναι να φύγω και εγώ, μα στεναχωριέμαι που φεύγω από τον τόπο που γεννήθηκα και μεγάλωσα. Κατάρρα στο δρόμο εκείνων των σκυλιών που μας ρήμαξαν τις ζωές. Μακάρι να πέθαινα και εγώ για να μην έβλεπα, να μην βίωνα τις πονεμένες, τις οργισμένες εκείνες ώρες και την τραγική κατάληξη των Μαζεϊκών».

❖ Διαβάστε στην 4η αίθουσα όσα κατέθεσε ο υποστράτηγος August Winter στη Δίκη της Νυρεμβέργης. Κρίνοντας με βάση τα στοιχεία και τις πληροφορίες που μπορείτε να αντλήσετε από το Μουσείο και τις γενικές ιστορικές σας γνώσεις, πιστεύετε πως όσα προβάλλει ως αίτια της «Επιχείρησης Καλάβρυτα» είναι πραγματικά και ερμηνεύουν επαρκώς την καταστροφή;

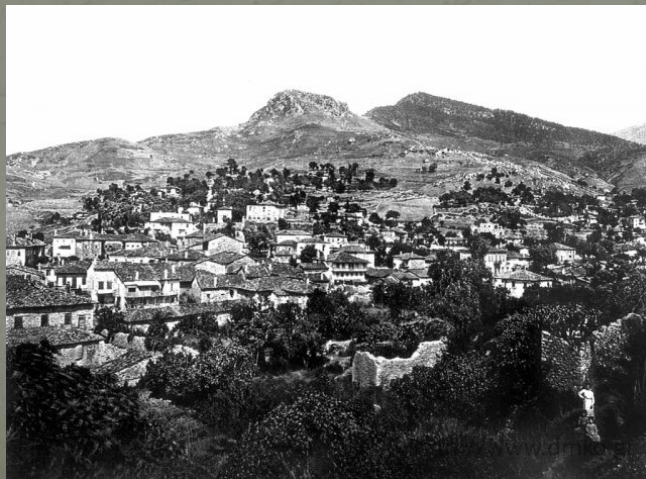
Διαβάζοντας την κατάθεση του August Winter, στη δίκη της Νυρεμβέργης, διαπιστώνουμε αυτά που προβάλλει ως αίτια της καταστροφής των Καλαβρύτων είναι αληθινά, χωρίς όμως να την ερμηνεύουν επαρκώς. Για να σχηματίσουμε την άποψη αυτή πρέπει να τονίσουμε το στόχο της «Επιχείρησης Καλάβρυτα» που ήταν η εξόντωση συμμοριών που αποτελούνταν από μέλη της αντιστασιακής οργάνωσης ΕΛΑΣ που βρίσκονταν στα Καλάβρυτα και τις γύρω περιοχές.

Στην κατάθεσή του ο υποστράτηγος τονίζει πως το σχέδιο ολοκληρωτικής καταστροφής των Καλαβρύτων είχε τεθεί πολύ πριν ακόμα πυρπολήσουν τα γύρω χωριά αφού λόγω του ορεινού τόπου υπήρχαν πολλές αντιστασιακές ομάδες τις οποίες έπρεπε να υποτάξουν. Επίσης τα παραπάνω επαληθεύονται και από γερμανικά έγγραφα, επιστολές και χάρτες που δημοσιεύονται στο Δημοτικό Μουσείο Καλαβρυτινού Ολοκαυτώματος.

❖ Συγκρίνετε τη ζωή των Καλαβρύτων πριν τον πόλεμο με τη ζωή τους μετά την 13^η Δεκεμβρίου 1943. τι νομίζετε ότι άλλαξε; Κάντε ένα κατάλογο με τα σπουδαιότερα προβλήματα που πιστεύετε ότι αντιμετώπισαν μετά το Ολοκαύτωμα.

Πριν τον πόλεμο, η πόλη των Καλαβρύτων αποτελούσε κέντρο της οικονομικής, κοινωνικής και πνευματικής ζωής της Ομώνυμης Επαρχίας. Οι κάτοικοι είχαν συστήσει επαγγελματικούς, αθλητικούς και πολιτιστικούς συλλόγους και σωματεία με πλούσια φιλανθρωπική δράση. Συχνά οι κάτοικοι διασκέδαζαν σε γιορτές, εκδηλώσεις και ετήσιες εμποροπανηγύρεις. Επίσης τον χειμώνα λειτουργούσε θέατρο για ένα μήνα και το καλοκαίρι η φιλαρμονική και μικρές ορχήστρες πλαισίωναν τις κοινωνικές εκδηλώσεις.

Όμως μετά την καταστροφή τα Καλάβρυτα βρέθηκαν σε δεινή κατάσταση. Με την εισβολή των Γερμανών στην πόλη οι κάτοικοι τρομοκρατήθηκαν και κλείστηκαν στα σπίτια τους, η πόλη μαράζωνε, παιδικές φωνές δεν αντηχούσαν πλέον στα σοκάκια. Μετά την εκτέλεση των ανδρών στο λόφο του ΚΑΠΗ από τους Γερμανούς οι γυναίκες είχαν να αντιμετωπίσουν πολλά προβλήματα. Πόνος, πίκρα, οργή, φτώχεια, πείνα ήταν τα σπουδαιότερα. Τα κλάματα και οι κραυγές των παιδιών σκέπαζαν τα δικά τους. Τα περισσότερα σπίτια είχαν καεί. Αυτά που είχαν σωθεί αποτέλεσαν κέντρο διαμονής για πολλές οικογένειες. Οι γυναίκες κατευθυνόμενες προς το λόφο έψαχναν τους νεκρούς τους, παλεύοντας με τα σκυλιά που «παίδευαν» τα πτώματα και το βαρύ χειμώνα. Πολλές αντίκρισαν αποτρόπαια θεάματα μπόρεσαν όμως να σταθούν στα πόδια τους και να μεγαλώσουν τα παιδιά τους. Σε αυτό βοήθησαν τα γύρω χωριά τα οποία το ίδιο βράδυ της 13/12/43 μετέφεραν τροφή και φαγητό και πρόσφεραν κατοικία στους πληγέντες.

❖ Η εξουσία συχνά παραμορφώνει τη γλώσσα και την προσαρμόζει στα μέτρα και τους σκοπούς της. Τυπικό παράδειγμα μιας τέτοιας «ολοκληρωτικής γλώσσας» αποτελεί ο ναζιστικός λόγος. Ανακαλύψτε τις υποκριτικές δομές του λόγου της απάντησης του Γερμανού Στρατιωτικού Διοικητή Ελλάδας στην έγγραφη διαμαρτυρία του τότε Πρωθυπουργού Ιω. Ράλλη.

Ο Γερμανός Στρατιωτικός Διοικητής Ελλάδος στην έγγραφη διαμαρτυρία του τότε Πρωθυπουργού Ιω. Ράλλη, αναφέρει ότι η βίαιη επίθεση και καταστροφή των Καλαβρύτων ήταν ως αντίποινα της δολοφονίας Γερμανών στρατιωτών από πληθυσμούς ανταρτών. Αυτό δεν αληθεύει διότι γνωρίζουμε από πολλά έγγραφα και χάρτες των Γερμανών ότι η καταστροφή των Καλαβρύτων ήταν προσχεδιασμένη.

Επίσης αναφέρει ότι άλλα αίτια της καταστροφής των Καλαβρύτων ήταν η ένοπλη αντίσταση που δέχτηκαν οι Γερμανοί όταν μπήκαν στα Καλάβρυτα από τους κατοίκους, μεγάλα και απίστευτα εγκλήματα του Καλαβρυτινού πληθυσμού, όπως πνιγμούς Γερμανών στρατιωτών σε φρεάτια τα οποία δεν αληθεύουν. Στόχος του είναι να ενοχοποιήσει το σύνολο του πληθυσμού. Βέβαια ο αριθμός των εκτελεσθέντων είναι ακριβής όπως και η καταστροφή της πόλης. Το πιο μεγάλο ψέμα είναι ότι ήταν επιτακτική η σφαγή των μοναχών του Μοναστηριού διότι άσκησαν άμυνα με όπλα στα χέρια. Από τα παραπάνω φαίνεται ότι δεν έχει κατανοήσει το μέγεθος των εγκληματικών πράξεων των Γερμανών, ότι προσπαθεί να αποκρύψει την αλήθεια και με ψέματα να τις δικαιολογήσει.